



# *Letno poročilo*

Območne izpostave JSKD  
**ŠMARJE PRI JELŠAH**



**2015**

**JAVNEGA SKLADA  
REPUBLIKE SLOVENIJE ZA  
KULTURNE DEJAVNOSTI**



**Jskd**

*JSKD skrbi za razvoj in uresničevanje nacionalnega potenciala ljubiteljskih kulturnih dejavnosti. Skrbi tudi za aktivno ustvarjalnost, razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje dostopnosti kulturnih programov.*

### Uvod

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah pokriva 4 občine:

- Šmarje pri Jelšah,
- Podčetrtek,
- Kozje in
- Bistrica ob Sotli.

Skupaj tu živi skoraj 30.000 prebivalcev.

Poleg organizacijske funkcije je delo izpostave posvečeno tudi svetovalnemu in koordinacijskemu delovanju. Predvsem je izpostava gonilna sila dejavnosti na celotnem področju organiziranja in ustvarjanja kulturnega življenja. Društvom in vsem zainteresiranim strokovno in profesionalno pomaga ter hkrati sodeluje pri organiziranem izobraževanju, pripravi delavnic, seminarjev itd.

### Ocena stanja

V letu 2015 je izpostava Šmarje pri Jelšah primerjalno z letom poprej izvedla enake projekte s področja ljubiteljske kulturne dejavnosti in druge programe s področja kulture, poleg tega pa je bilo še izvedeno dodatno območno srečanje in sicer območno srečanje ljudskih pevcev in godcev ljudskih viž. Izveden je bil še državni seminar za predvodnike godb in še nekaj manjših seminarjev. Območna izpostava Šmarje pri Jelšah pripravlja programe za vse kulturne zvrsti ustvarjanja in poustvarjanja – za vse generacije, odrasle, mlade in otroke. Prireditve, pregledna srečanja in izvedbo izobraževanj prilagajamo društvom. Največ jih deluje na področju zborovske glasbe, gledališča, folklorne in likovne ustvarjalnosti. Program vključuje strokovnost in strokovno spremljanje. Množičnost skupaj s selekcijsko tristopenjsko oziroma piramidno nadgradnjo (območna, regijska, državna) pa daje možnost razvoja in predstavitve najbolj perspektivnim ustvarjalcem in skupinam. V okviru dejavnosti nudimo društvom tudi strokovno in administrativno pomoč. Območna izpostava Javnega sklada za kulturne dejavnosti Šmarje pri Jelšah, poleg občine Šmarje pri Jelšah pokriva še občine Podčetrtek, Kozje ter Bistrica ob Sotli. Skupno število prebivalcev znaša malo pod 30.000. V teh štirih občinah deluje mnogo kulturnih društev. Izstopajo pevski zbori, folklor, gledališče ter društva, ki ohranjajo ljudsko izročilo. Mnoga društva pripravljajo letne koncerte ali podobne prireditve. Nekatere od njih pripravijo letno tudi po več odmevnih prireditvah. Kot območna izpostava smo sodelovali skoraj pri vseh pomembnejših prireditvah. Načini sodelovanja so različni, po večini pa gre za celotno sodelovanje – priprava programa, način izvedbe, izbira gostov, sofinanciranje samega dogodka. Sodelovanje z lokalno skupnostjo je na zelo visoki ravni, kar potrjujejo tudi pohvale županov občin, kjer delujemo, in seveda samih društev na delovanje sklada. Največji poudarek se daje organizacijam srečanj, vedno bolj pa izobraževanjem. Nekatera izobraževanja naredimo po društvih posamezno, nekatera pa celo s sosednjimi izpostavami ter si tako delimo stroške izvedbe določenega seminarja. Velika pozornost in vlaganje v izobraževanje se pozna že na samih območnih srečanjih, kjer naj omenim primer, da je strokovna ocenjevalka na regijsko raven uvrstila kar šest od sedmih vokalnih skupin, po dva odrasla zbora kar nekaj otroških in mladinskih zborov ter otroško lutkovno skupino. Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah vedno ob vsaki prireditvi obvesti vse lokalne medije. Ti po navadi brezplačno objavijo vabilo na samo prireditev, mnogi od njih pa tudi vedno poročajo o izvedbi prireditve (časopisa Oko in Rogaške novice, radija Rogla ter Štajerski val, spletni časopis [www.kozjansko.info](http://www.kozjansko.info)). Izvedba prireditve je v različnih krajih in občinah. Trudimo se, da na primer območno srečanje zborov eno leto pripravimo v eni občini, prihodnje v drugi in tako naprej, skratka da prireditve »kroži« po občinah, kar je bilo odlično sprejeto pri lokalnih skupnostih. In to prakso uveljavljamo pri vseh srečanjih, ki jih organizira sklad, razen pri srečanjih, ki jih pripravljajo društva sama. Smo pa zelo skrbni in pazljivi pri izbiri primernih lokacij za izvedbo prireditve, kar je zelo pomembno. Srečo imamo, da imajo skoraj vsi večji kraji zelo primerne prostore za izvedbe raznih prireditve.

V drugem polletju smo pomagali kulturnim društvom pri izvedbi njihovih programov in prireditve. Dejansko smo bili kot ustanova nepogrešljivi pri vseh večjih prireditvah, kar nas veseli, da društva v nas prepoznavajo nekoga, na katerega se lahko obrnejo tako po svetovalno kakor tudi po organizacijsko pomoč.

## **Izvedba rednega programa**

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. V letu 2015 smo izvedli naslednja območna srečanja in sicer:

- Območno srečanje otroških gledaliških skupin, na katerem so nastopile otroške gledališke skupine iz šestih osnovnih šol;
- Območno srečanje otroških lutkovnih skupin, kjer se je na državno srečanje uvrstila lutkovna skupina OŠ Šmarje pri Jelšah;
- Območno srečanje otroških in mladinskih pevskih zborov, kjer smo letos prvič skupni koncert otroških in mladinskih pevskih zborov razdelili na dva koncerta, na katerih je nastopilo skupaj 14 zborov;
- Območno srečanje folklornih skupin smo pripravili skupaj z OI JSKD Rogaška Slatina, ki je bilo v Rogatcu, s tem združevanjem srečanja pa si tudi zmanjšujemo stroške izvedbe;
- Območno srečanje malih vokalnih skupin v Olimju, kjer je nastopilo pet vokalnih skupine iz OI JSKD Šmarje pri Jelšah ter iz OI Laško ter tri iz OI Šentjur;
- Območno srečanje odraslih pevskih zborov v Minoristskem samostanu v Olimju, kjer so se na regijsko raven uvrstili prvič kar trije zbori izmed osmih nastopajočih, kar je res velik napredek (MePZ Vinea Kozje, MePZ Bistrica ob Sotli ter MePZ Zvon Podčetrtek);
- Območno srečanje ljudskih pevcev in godcev ljudskih viž je v letu 2015 bilo prvič izvedeno na trgu v vasi Pilštnaj v mesecu septembru, srečanja se je udeležilo šest skupin;
- Regijsko srečanje odraslih gledaliških skupin je bilo izvedeno na prenovljenem odru Kulturnega doma, kjer je nastopila skupina KUD Zarja Trnovlje s predstavo Blazinec, ki je kasneje v Postojni na Linhartovem srečanju bila nagrajena kot najboljša predstava v letu 2015;

Pripravili smo tudi izobraževalno državno delavnico in sicer:

- Delavnica za predvodnike z demonstracijskim orkestrom, ki je bila izvedena v mesecu septembru pod vodstvom Ivana Medveda in Danijela Leskovića;
- državno tekmovanje v diatonični harmoniki Cirila Demiana je bilo izvedeno v Podčetrtku v sodelovanju z Zvezo diatonične harmonike Slovenije v mesecu maju;

V sklopu »Tedna ljubiteljske kulture« smo v občinah Kozje in Podčetrtek pripravili dva kulturna dogodka in ob tej priložnosti zasadili drevesa.

## **Izvedba dodatnega programa**

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturni akterji na področju izpostave sklada. Tako smo bili soorganizator pri mnogih kulturnih prireditvah v vseh štirih občinah. Naj naštejem samo nekaj največjih in sicer smo v občini Bistrica ob Sotli sodelovali kot soorganizator na že 34. letnem koncertu Mešanega pevskega zbora Bistrica ob Sotli, kjer sta nastopili tudi domača godba ter na srečanje ljudskih pevcev na Križnem vrhu. V občini Kozje smo sodelovali pri pripravi in izvedbi Binkoštovanja, likovne kolonije Lesično-Pilštnaj, srečanju zborov »Kozjansko poje«, decembrski prireditvi »Pod cvetočo drnulo«, 9. Mednarodnem folklornem festivalu ter še mnogih drugih. V občini Podčetrtek smo ob tednu ljubiteljske kulture skupaj z MoPZ Terme Olimia pripravili koncert v Olimju ter še nekaj koncertov in sicer z vokalno skupino Osti Jarej, MePZ Zvon iz Podčetrтка ter sodelovali na Virštnajski noči. V sodelovanju z Združenjem diatonične harmonike Slovenije smo v Podčetrtku pripravili 1. Državno tekmovanje v diatonični harmoniki. V občini Šmarje pri Jelšah smo pripravili srečanje godb, sodelovali na muzejski noči v sklopu tedna ljubiteljske kulture, na prireditvi Pozdrav vinu, kjer smo pripravili celoten kulturni program. Zelo dobro sodelujemo z Javnim zavodom Knjižnica, kjer smo imeli do nedavnega sedež in upravlja s kulturnim domom. Tukaj smo izvedli kar nekaj prireditev.

## **Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih**

V letu 2015 smo sodelovali tako rekoč pri vseh razpisih za dodeljevanje sredstev kulturnih društev. Bili smo v komisiji in tudi pri sami sestavi predloga dodeljevanja in razdelitev sredstev v občinah Bistrica ob Sotli, Kozje, Podčetrtek in Šmarje pri Jelšah. Veseli nas, da je nivo sredstev ostal nespremenjen glede na pretekla leta povsod.

## **Izobraževanja**

Letos smo izvedli veliko seminarjev, ki pa so bili namenjeni predvsem posameznim skupinam, in sicer smo imeli za vsako folklorno skupino posamezen seminar, ki ga je vodil strokovni svetovalec sklada, prav tako smo imeli kar

nekaj posameznih seminarjev za zborovodje ter pevske skupine. Odziv društev je zelo dober, predvsem pa se ti seminarji poznajo pri dvigu kakovosti na samih območnih srečanjih. V naši območni izpostavi zdaj ZKD ne deluje.

## **Financiranje**

Območna izpostava JSKD Šmarje pri Jelšah se sofinancira iz petih različnih naslovov, in sicer neposredno iz centrale Sklada v Ljubljani in od vseh štirih občin. Z veseljem lahko ugotavljamo, da so nam občine sredstva ne samo obdržale, ampak celo nekatere povečale. OI JSKD Šmarje pri Jelšah na svojih prireditvah ne prodaja vstopnic, saj nam lokalne skupnosti v vseh štirih občinah nudijo brezplačne prostore za izvedbo naših srečanj in prireditev vključno z vso uporabo tehnike. Če bi želeli izračunati, koliko bi morali plačati za to najemnim, primerjalno z drugimi občinami, kjer zaračunavajo te stroške, lahko govorimo o znesku vsaj nekaj tisoč evrov za vsa srečanja na letni ravni.

## **Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva**

Glede na velikost občine, je teh društev največ v občini Šmarje pri Jelšah, in sicer kar 18, od tega ima mnogo teh društev svoje sekcije. Žal trenutno med njimi ne deluje več tako intenzivno kot nekoč Kulturno društvo Anton Aškerc, ki je bilo nekoč zelo dejavno na vseh področjih. Trenutno pa pod njihovim okriljem delujeta le še godba na pihala in pevski zbor. V letu 2015 je bilo na novoustanovljeno Društvo godbenikov Šmarje pri Jelšah, ki zelo intenzivno vadi in dela. Občina Podčetrtek ima sedem dejavnih društev na področju kulture. Po številu izstopajo pevski zbori in vokalne skupine, zelo pa so dejavni na področju otroškega gledališča, kjer pod okriljem osnovne šole vsako leto pripravijo gledališko predstavo, s katero se uvrstijo na regijsko srečanje otroških gledaliških skupin pod okriljem sklada. V občini Kozje je dejavnih osem društev, v katerih so zastopani tako folklor, likovna dejavnost, zborovsko petje kakor tudi gledališče in literatura. Zanimivo oziroma pohvalno je, da skoraj vsako izmed teh društev vsako leto pripravi tudi večji dogodek. Tako so na primer MPZ Kozje letos pripravili že 24. srečanje pevskega zbora, kjer povabijo preko deset zborov. Folklorna skupina Kozje je letos pripravila že 9. mednarodni folklorni festival, ki so se ga udeležile skupine iz Makedonije, Hrvaške in Srbije. Kulturno društvo Pilštanj pa vsako leto pripravi likovno kolonijo, ki se je udeležijo slikarji iz vse države. Najmanjša občina Bistrica ob Sotli zaradi svoje majhnosti v ničemer ne zaostaja. Zanimivo je, da v občini deluje zgolj eno kulturno društvo, ki pa ima več sekcij. Izstopajo glasbena dejavnost. Njihova gledališka sekcija je predstavila zelo odlično gledališko predstavo, ki je imela kar šest razprodanih nastopov in je bila uvrščena na regijsko Linhartovo srečanje. Tukaj pa še moram omeniti etno skupino Nojek. Pri vsem tem se mi zdi pomembno poudariti, da v naši območni izpostavi ni kulturnega društva, ki tako ali drugače ne bi sodelovalo s skladom, bodisi na območnih srečanjih bodisi na prireditvah, ki so potekale pod njihovim okriljem.

Pregled kulturnih skupin po dejavnostih:

- Vokalna glasba: 4 mešane skupine, 1 moška
- Zbori: 10 otroških zborov, 4 mladinski zbori, 7 mešanih odraslih zborov, 2 moška odrasla zbora
- Godbe: 2 godbi, 1 big band
- Gledališke skupine: 5 otroških gledaliških skupin, 6 odraslih gledaliških skupin
- Lutkovne skupine: 1 otroška lutkovna skupina
- Folklorne skupine: 2 otroški folklorni skupini, 3 odrasle folklorne skupine
- Ljudski pevci in godci: 7 skupin ljudskih pevcev, 2 skupini godcev
- Likovna zvrst: 2 likovni koloniji

## **Sodelovanje s šolami in vrtci**

S šolami zelo intenzivno sodelujemo, saj imajo pravzaprav vse šole na našem območju gledališke, nekatere tudi lutkovne ter folklorne skupine, ki se udeležijo naših srečanj. Največ pa je otroških in mladinskih pevskega zbora. Šole tudi redno sodelujejo na srečanju otroških gledaliških skupin s svojimi predstavami. Z vrtcem Šmarje pa vsako leto skupaj pripravimo prireditev Veseli vrtljak, ki se ga udeležijo skupine otrok iz vseh vrtcev v naši območni izpostavi.

## **Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja**

Pri organizaciji jubilejnih dogodkov društev smo vedno prisotni. Ker smo v preteklem letu imeli mnogo okroglih obletnic, smo podelili mnogo priznanj. Tako smo v letu 2015 ponovno podelili kar nekaj priznanj posameznikom na njihovih letnih koncertih in jubilejnih dogodkih. Priznanja so bila podeljena 10. Letnici delovanja vokalne skupine Osti Jarej, ob 40. Letnici delovanja moškega pevskega zbora Terme Olimia in ob 30. letnici delovanja cerkvenega mešanega pevskega zbora Šentvid pri Grobelnem.

## Izvedeni dogodki

Naziv dogodka	Datum (od)	Datum (do)	Dejavnost	Vrsta
DELAVNICA ZA MLADE HARMONIKAŠE V FOLKLORNIH SKUPINAH	24.1.2015		folklor	izobraževanje
FOLKLORNA DELAVNICA SVETI ŠTEFAN	14.2.2015		folklor	izobraževanje
DRUŽINA POJE	28.2.2015		vokalna glasba	prireditev
XXVIII. SREČANJE ROŠEVI DNEVI 2015.	18.3.2015	18.3.2015	literatura	prireditev
OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH LUTKOVNIH SKUPIN	23.3.2015	23.3.2015	gledališče lutke	in prireditev
ODER MLADIH	24.3.2015	24.3.2015	gledališče lutke	in prireditev
IZOBRAŽEVALNI SEMINAR ZA MENTORJE LUTKOVNIH SKUPIN V ŠMARJU PRI JELŠAH, 28. 3. 2015	28.3.2015	28.3.2015	gledališče lutke	in izobraževanje
16. SLIKARSKA KOLONIJA PILŠTANJ	19.4.2015	19.4.2015	likovna dejavnost	prireditev
LUTKARIJE IN VRAGOLIJE, REGIJSKO SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN	21.4.2015		gledališče lutke	in prireditev
PRVO DRŽAVNO TEKMOVANJE ZA NAGRADO CIRILA DEMIANA	15.5.2015	17.5.2015	instrumentalna glasba	izobraževanje
6.MEDNARODNI FOLKLORNI FESTIVAL KOZJE	15.5.2015	17.5.2015	folklor	prireditev
REGIJSKO TEKMOVANJE OPZ IN MPZ	15.5.2015	15.5.2015	vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE ODRASLIH PEVSKIH ZBOROV	22.5.2015	22.5.2015	vokalna glasba	prireditev
BINKOŠTOVANJE	24.5.2015	24.5.2015	večvrstna dejavnost	prireditev
CICIBAN POJE	24.5.2015	24.5.2015	vokalna glasba	prireditev
REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN	31.5.2015	31.5.2015	folklor	prireditev
LINHARTOVO SREČANJE, REGIJSKO SREČANJE ODRASLIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	6.6.2015		gledališče lutke	in prireditev
IZOBRAŽEVALNA DELAVNICA ZA FOLKLORO	8.6.2015	8.6.2015	folklor	izobraževanje
LIKOVNA KOLONIJA TINSKO 2013	14.6.2015	17.6.2015	likovna dejavnost	prireditev
LETNI KONCERT BIG-BANDA ŠMARJE	18.6.2015	18.6.2015	instrumentalna glasba	prireditev
SREČANJE NAJBOLJŠIH MALIH VOKALNIH SKUPIN CELJSKE REGIJE	19.6.2015		vokalna glasba	prireditev
SREČANJE GODB NA CELJSKI ZVEZDI	20.6.2015		instrumentalna glasba	prireditev
12. FESTIVAL PRANGER	3.7.2015	3.7.2015	literatura	prireditev
LETNI KONCERT CERKEVANEGA MEPZ ŠENTVID PRI GROBELNEM	5.7.2015	5.7.2015	vokalna glasba	prireditev
POP ROK ŠMARJE	9.7.2015	9.7.2015	vokalna glasba	prireditev
OBMOČNO SREČANJE LJUDSKIH PEVCEV IN GODCEV	12.9.2015		folklor	prireditev
SEMINAR ZA PREDVODNIKE (GODBE)	18.9.2015	20.9.2015	instrumentalna glasba	izobraževanje
SREČANJE GODB ŠMARJE PRI JELŠAH	3.10.2015	3.10.2015	instrumentalna glasba	prireditev
KONCERT APZ TONE TOMŠIČ LJUBLJANA	6.12.2015	6.12.2015	večvrstna dejavnost	prireditev
POD CVETOČO DRNULO	11.12.2015	11.11.2015	vokalna glasba	prireditev
KONCERT ŠTEFANSKIH FANTOV Z GOSTI	26.12.2015	26.12.2015	vokalna glasba	prireditev